

Angela Hewitt

—Obra per a teclat de Bach

Palau Bach

Dilluns, 13 de febrer de 2023 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

Angela Hewitt, piano

I

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

El clave ben temperat. Llibre II

- Preludi i fuga V, en Re major, BWV 874
- Preludi i fuga VI, en Re menor, BWV 875
- Preludi i fuga VII, en Mi bemoll major, BWV 876
- Preludi i fuga VIII, en Mi bemoll menor, BWV 877
- Preludi i fuga IX, en Mi major, BWV 878
- Preludi i fuga X, en Mi menor, BWV 879
- Preludi i fuga XI, en Fa major, BWV 880
- Preludi i fuga XII, en Fa menor, BWV 881

II

Obertura francesa, BWV 831

- Overture
- Courante
- Gavotte I/II
- Passepied I/II
- Sarabande
- Bourrée I/II
- Gigue
- Echo

Durada aproximada del concert: primera part, 55 minuts; pausa de 15 minuts; segona part, 30 minuts.

#clàssics

Poema

vida

no hi haurà pau per als vents
ni les aigües ni la sorra,
ni el bosc deixarà de caminar
ni el camí poc fressat d'extingir-se
ni les pedres de rodar
ni les dunes de ballar.

i s'ho mira un, tanmateix,
que sí que ho deixarà tot
—respirar, caminar, trescar—
i que medita sobre l'ordre i la plenitud.

Eduard Escoffet

Menys i tot (LaBreu edicions, 2017)

Comentari

La pianista canadenca Angela Hewitt és referent ineludible quan es parla de l'obra per a teclat de J. S. Bach. Llegendes del teclat com Tureck, Leonhardt, Gould, Schiff... han consagrat gran part de la seva trajectòria artística al compositor d'Eisenach; també els mesos de febrer i abril del 2022 passat dos pianistes de referència com són Evgeni Koroliov i Schaghajegh Nosrati van oferir al Palau recitals memorables dedicats respectivament al *El clave ben temperat (Llibre primer)* i a la integral de les *Partites*. Angela Hewitt des de la seva consecució l'any 1985 del Concurs Internacional Bach de Piano de Toronto –en memòria de Glenn Gould– ha interpretat la música del compositor alemany per les sales de concerts més rellevants del món; el setembre del 2016 la pianista iniciava la seva Odissea de Bach interpretant a Londres, Nova York, Ottawa, Tòquio i Florència la integral per a teclat de Bach en un total de dotze recitals. Ara el seu retorn al Palau ens apropa a vuit preludis i fugues d'*El clave ben temperat (Llibre segon)* i a l'*Obertura en estil francès, BWV 831*.

El clave ben temperat sempre ha estat un referent per als més grans compositors. A tall d'exemple, Mozart va transcriure per a quartet de corda cinc de les fugues a quatre veus del *Llibre segon*, i Chopin, Schumann o Liszt el van estudiar profusament. Obres imaginatives i innovadores, segueixen la premissa d'explorar tots els avantatges que permetia el temperament igual teoritzat l'any 1691 per Andreas Werckmeister. La divisió de l'octava en dotze semitons iguals permetia sense percebre desafinacions evidents modular a tonalitats allunyades, en detriment del sistema proposat pel teòric del segle XVI Gioseffo Zarlino, que no admetia unes modulacions més enllà de les més properes al centre tonal a causa de la inexactitud d'afinació.

Compost a Leipzig, el *Llibre segon* va ser acabat l'any 1744 seguint la premissa del primer, conclòs una vintena d'anys abans: són vint-i-quatre preludis i fugues que recorren totes les tonalitats majors i menors. Obres en general de major extensió que les del *Llibre primer*, Hewitt ens n'ofereix una selecció de preludis i fugues (de la 5 a la 12), del Re Major al Fa menor. El cinquè preludi evoca les *Sonates* de Scarlatti i precedeix una solemne fuga a quatre veus en compàs binari. El virtuosístic “Preludi en Re menor” anuncia una fuga amb uns cromatismes descendents característics. Del setè emergeix una fuga de rica polifonia que obrirà les portes al següent “Preludi i fuga en Re sostingut menor” –tonalitat poc habitual–, tot establint-se un contrast entre l'aire de dansa del preludi i l'ombrívola fuga que el segueix. L'extens “Preludi en Mi major” precedeix una fuga *alla breve* amb un subjecte sobre el qual es construiran sonoritats allunyades per les modulacions. Les agilitats del “Preludi núm.10” obre les portes a una monumental i virtuosística fuga a tres veus. El caràcter pausat del “Preludi num.11” té com a contraposició la distensió de la fuga plena d'agilitats i frescor. Com a conclusió, una pàgina monumental, com és el “Preludi i fuga en Fa menor”, de gran riquesa harmònica i de gran complexitat d'execució.

L'any 1735, en què feia dotze anys que Bach era Thomaskantor i director musical de les principals esglésies de Leipzig, es va publicar a Nuremberg la segona part del *Clavier-Übung*. L'*Obertura en estil francès*, una obra monumental a manera de partita, estructurada en onze apartats. Bach estava familiaritzat amb l'obra per a clavecí francès, especialment la de François Couperin, i com a les seves *Suites franceses*, inclou aires de dansa propis d'aquesta música íntimament lligada a França. A l'“Overture” inicial en l'estil francès de Lully –dos moviments lents emmarcant un monumental episodi en escriptura i contrapuntística–, precedeix una dansa francesa com la refinada “Courante” en compàs ternari. Les dues “Gavotes” en compàs binari i els dos “Passepied”, ens conduiran a la bellíssima “Sarabande” de gran complexitat harmònica escrita a quatre veus. Les dues “Bourrées” suposen un nou retorn a les danses cortesanes que compaginen la sobrietat d'una escriptura a dues veus amb un caràcter agitat representat pels seus característics acords desplegats. La tradicional vivacitat del ritme amb puntet de la “Gigue” ens conduirà a un “Echo” final amb un contrast de sonoritat *piano* i *forte*, tant representatiu de l'efecte de clarobscur del Barroc.

Lluís Trullén, *crític musical*

Palau
de la Música
Catalana

Abona't a
Palau Bach

Angela Hewit, piano

Cor de Cambra del Palau & Siebert

Passió segons sant Mateu

amb Vox Luminis

& Freiburger Barockorchester

Passió segons sant Joan

amb Collegium Vocale Gent & Herreweghe

Benjamin Alard, clavecí

Cantates de Bach

amb Les Arts Florissants & Agnew

Abona't a Palau Bach (6 concerts) a partir de 168 euros.

Biografia

Angela Hewitt, piano

© James Katz

Considerada una de les concertistes més importants del món, actua en recitals i com a solista amb les principals orquestres d'Europa, Amèrica, Austràlia i l'Àsia. Les seves interpretacions de la música de J. S. Bach l'han situada com una de les intèrprets més importants del compositor del nostre temps.

Nascuda l'any 1958 en una família de músics (filla de l'organista i mestre de cor de la catedral a Ottawa, Canadà), va començar els estudis de piano als tres anys, va actuar en públic als quatre i un any després va guanyar la primera beca. En els anys de formació també va estudiar ballet clàssic, violí i flauta de bec. Del 1963 al 1973 va estudiar al Royal Conservatory of Music de Toronto amb Earle Moss i Myrtle Guerrero, i després va completar la llicenciatura de música en interpretació a la Universitat d'Ottawa a la classe del pianista francès Jean-Paul Sévilla i es graduà als divuit anys. Va ser premiada en nombrosos concursos de piano a Europa, el Canadà i els EUA, però va ser el triomf al Concurs Internacional de Piano Bach de Toronto el 1985, celebrat en memòria de Glenn Gould, el que realment va impulsar la seva carrera internacional.

El cicle d'Angela Hewitt per a Hyperion Records de totes les obres per a teclat de Bach ha estat descrit com “*una de les glòries discogràfiques de la nostra època*” («The Sunday Times»). Començat el 1994, va culminar amb el seu esperat enregistrament de *L'art de la fuga* el 2014. La seva extensa discografia també inclou enregistraments en solitari de les *Sonates* completes de Beethoven (és una de les poques dones que n'han gravat la integral), Scarlatti, Händel, Couperin, Rameau, Haydn, Chopin, Schumann, Liszt, Fauré, Debussy, Chabrier, Ravel, Granados i Messiaen. Ha guanyat quatre premis Juno, incloent-hi un pel seu àlbum de *Concerts* de Mozart amb la National Arts Centre Orchestra del Canadà. Altres enregistraments inclouen els *Concerts* de Bach complets amb l'Australian Chamber Orchestra; les obres per a piano i orquestra de Schumann amb la Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín; i la *Simfonia Turangalila* de Messiaen amb l'Orquestra Simfònica de la Ràdio Finlandesa. Ara està gravant la integral de les *Sonates per a piano* de Mozart: el primer doble CD (de tres àlbums) es va publicar el novembre del 2022. Habitual a les llistes Billboard dels EUA, el seu nou àlbum, *Love songs*, va ser capdavanter durant mesos a les llistes de música clàssica al Regne Unit. El 2015 va ser inclosa al Saló de la Fama de la revista «Gramophone», tot reflectint la popularitat entre els amants de la música d'arreu del món.

El 2020 va rebre dos prestigiosos premis: la Medalla Bach de la Ciutat de Leipzig (es convertia així en la primera dona en els disset anys d'història del premi) i la Medalla d'Or del Wigmore Hall com a reconeixement per la vuitantena d'actuacions durant els últims trenta-cinc anys a la sala de música de cambra més prestigiosa de

Londres.

Durant la temporada 2007-08, va oferir una gira mundial de Bach, en què interpretà *El clave ben temperat* a vint-i-un països dels sis continents. Al mateix temps, va llançar un DVD titulat *Bach performance on the piano* per compartir l'experiència d'aprenentatge i interpretació de Bach amb aficionats i professionals. Del setembre del 2016 al del 2022 (el final es va retardar dos anys a causa de la pandèmia) va presentar a les principals ciutats del món L'Odissea de Bach, en què interpretava totes les obres de teclat de J. S. Bach en una sèrie de dotze recitals, una gran gesta que han dut a terme molt pocs teclistes. Després de les seves actuacions d'*El clave ben temperat* al Festival d'Edimburg 2019, la crítica del «London Times» va escriure: “la frescor de la interpretació de Hewitt la va fer sonar com si ningú hagués tocat aquesta música abans”.

Dirigint concerts de Bach, Mozart i Beethoven des del piano, ha dirigit la Toronto Symphony Orchestra, Filharmònica de Hong Kong, Filharmònica de Copenhaguen, Festival de Cordes de Lucerna, Kammerorchester de Basilea, Vancouver Symphony Orchestra, Kammerorchester de Stuttgart i Britten Sinfonia, Orquestra de Cambra Sueca, Orquestra de Cambra de Zuric, Camerata de Salzburg, Orchestra Sinfonica Nazionale della RAI de Torí, Orquestra Ensemble Kanazawa al Japó, i el 2019 va debutar tocant i dirigint Bach amb la Tonkünstler Orchestra de Viena al Musikverein de Viena.

A més d'interpretar una gran quantitat del repertori habitual, també ha encarregat noves obres, com ara el segon *Concert per a piano* de Dominic Muldowney (estrenat amb la BBC Symphony el 2002) i *Nameless seas*, del compositor canadenc-finès Matthew Whittall (amb la National Arts Center Orchestra) el 2017. Els compositors canadencs Oskar Morawetz, Steven Gellman, Gary Kulesha, David McIntyre i Patrick Cardy també han escrit peces que li han dedicat. El 2010 va encarregar a set compositors d'arreu del món que escrivissin peces breus inspirades en Bach i que es van publicar en una col·lecció (juntament amb diverses transcripcions de Bach) titulada *El llibre de Bach d'Angela Hewitt*. El febrer del 2022 va rebre el Premi Oskar Morawetz a l'excel·lència en l'actuació musical de l'Ontario Arts Council.

Descrita com “una de les pianistes més ocupades del món” per l'«Evening Standard» de Londres (2005), A. Hewitt també es dedica a fomentar nous talents. Les seves classes magistrals, tant arreu del món com en línia, són molt valorades, i cada pocs anys imparteix una classe magistral d'una setmana a Itàlia per a pianistes dotats. També va formar part del Piano Six entre els anys 1994 i 2004, projecte que va portar la música en directe a les comunitats remotes del Canadà, mitjançant concerts, classes magistrals i tocant per a

escolars de tot el país. Els seus escrits sobre música inclouen totes els comentaris dels seus propis CD, així com diverses ressenyes de llibres per al «Times Literary Supplement».

L'any 2005 va posar en marxa el Festival de Música Trasimeno al cor d'Úmbria (Itàlia), del qual és la directora artística. Aquest esdeveniment anual atrau un públic internacional a llocs impressionants, com el castell dels Cavallers de Malta a Magione (prop de Perusa), a la vora del llac Trasimeno. Són set concerts en set dies amb Hewitt com a recitalista, músic de cambra, acompanyant de cançons i director d'orquestra, i treballant tant amb artistes establerts com joves seleccionats. Implicar escriptors i actors en la programació ha estat un plaer particular per a ella, i ha anat actuant amb molts d'ells en altres llocs: amb els autors Ian McEwan i Julian Barnes a Londres, Viena i Nova York; i amb l'actor Roger Allam a Venècia i al Shakespeare's Globe de Londres. Els seus enregistraments i actuacions en directe han aparegut en pel·lícules com *The tree of life* (2011), *The life aquatic* (2004), *The passionate eye* (2003) –un documental sobre Henri Cartier-Bresson– i el 2018 *The children act* (basat en la novel·la d'Ian McEwan i protagonitzada per Emma Thompson).

Com a ambaixadora d'Orkidstra, un programa de desenvolupament social inspirat en El Sistema al centre de la ciutat d'Ottawa, crida l'atenció sobre com la música pot unir nens i adults joves mitjançant l'alegria de fer música i aprendre un instrument, a més d'ensenyar valors importants, com el compromís, el treball en equip i la tolerància.

Les seves freqüents classes magistrals són molt apreciades. Quan tota l'activitat de concerts es va aturar bruscament la primavera del 2020 a causa de la pandèmia; aleshores Angela Hewitt es va connectar a internet per compartir diàriament peces breus, moltes de les quals són la base del material didàctic. Els seus seguidors estaven encantats i ella també de poder inspirar-los i mantenir-s'hi en contacte.

El juliol del 2022 va ser presidenta del jurat del prestigiós Concurs Internacional Bach de Leipzig (categoria de piano). La seva agenda, la temporada 2022-23, inclou actuacions amb orquestres a Finlàndia, Dinamarca, Mont-real, Ottawa, Victoria (Colúmbia Britànica), Praga, Alemanya i l'Orpheus Chamber Orchestra de Nova York. En ciutats, a més de Barcelona, a San Francisco, Seattle, Viena, Amsterdam, Cambridge, Leipzig i a La Fenice de Venècia. Impartirà classes magistrals per a joves pianistes al Royal College of Music de Londres, Lunenburg Academy of Music Performance (Nova Escòcia), Northwestern University (Illinois) i College of St. Scholastica de Duluth (Minnesota). També és artista resident al

Wigmore Hall de Londres.

El 2006 va rebre un OBE de la reina Elisabet II en honor pel seu vuitantè aniversari. Convidada freqüent a la BBC Radio, va ser l'única intèrpret en directe durant les dues hores de música clàssica emesa per la BBC Radio 3 immediatament després del funeral de la reina Elisabet II el 19 de setembre del 2022. El 2015 Angela Hewitt va ser promoguda com a membre de l'Orde del Canadà, el més alt honor del seu país. Va ser Artista de l'Any als Premis Gramophone 2006, Instrumentista de l'Any als Premis Clàssics MIDEM del 2010 a Canes, i el 2018 va rebre el Premi del Governador General d'Ottawa per la seva trajectòria. És membre de la Royal Society del Canadà, té set doctorats *honoris causa* i és Visiting Fellow del Peterhouse College de Cambridge.

També et pot interessar...

Palau Piano

Dimecres, 01.03.2023 – 20 h

Sala de Concerts

Grygory Sokolov, piano

H. Purcell: *A Ground in Gamut en Sol major, Z. 645*

H. Purcell: *Suite en Sol menor, Z. 661*

H. Purcell: *Una nova melodia irlandesa (Lilliburlero), en Sol major, Z. 646*

H. Purcell: *Una nova melodia escocesa, en Sol major, Z. 655*

H. Purcell: *Melodia de trompeta en Do major, Z.T. 678, “the Cibell”*

H. Purcell: *Suite núm. 2, en La menor, Z. 663*

H. Purcell: *Round 0, en Re menor, Z.T. 684*

H. Purcell: *Suite núm. 7, en Re menor, Z. 668*

H. Purcell: *Chacona en Sol menor, Z.T. 680*

W. A. Mozart: *Sonata per a piano núm. 13, en Si bemoll major, K. 333/315c op. 7 núm. 2*

W. A. Mozart: *Adagio per a piano en Si menor, Kv. 540*

Preus: de 30 a 60 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadris – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia – Josep Colomer Maronas – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

